

MJT

DX-STUNDEN

 AROS DX CLUB VÄSTERÅS

Nr 35

1989-05-12

Sida 1

KALENDERN

- 21/ 5 Klubbmöte hos Jacques de Laval
på Trattbärgsgatan 4
- 12-18/6 Scandinavian DX-Meeting i
Morokulien.
- 3/ 7 Stoppdatum för nr 36
- 3/ 8 Utgivningsdag (c.a) för nr 36
- 24/ 8 Stoppdatum för nr 37
- 17/ 9 Klubbmöte hemma hos Rolf
Berglund på den nya adressen
Högloftsvägen 1, Itr.

INNEHÅLL

Radio X (se även sid 5)	sid 2
Protokollet	sid 3
Smått och gott	sid 4
Digital Rock Radio	sid 5
QSL - cupen	sid 6
EE - News	sid 9
DX - Allsvenskan	sid 10
BFBS	sid 11
Tropikbandsland	sid 12
Radio Åland	sid 16

KALLELSE

Nu när sommaren står för dörren är det tyvärr dags för vårens sista klubbmöte. Det är desto roligare att inbjuda deltagarna till en stunds samvaro hos familjen J de Laval. Vi skall träffas kl 16.00 den 21 maj. Trattbärgsgatan 4 är Jac's adress. Det är fördelaktigt om du slår 135716 och aviserar din närvaro.

PARLAMENTET '89

Årets Parlament i Morokulien kommer att besökas av en stor skara av Aros DX-are. Då årets parlament är i Morokulien och även omfattar European DX-Council kan man misstänka att det blir ett gemytligt och intressant möte. Ett utförligt reportage utlovas i nästa nummer av Stunden.

NY MEDLEM

Någon ny medlem finns ej att rapportera om denna gång. Det är första numret sen 28:an som vi ej haft en ny klubbmedlem att välkomna. Ni som är på parlamentet och läser Stunden för första gången är naturligtvis välkomna att ytterligare spä på skaran av medlemmar / prenumeranter.

LYSSNARTRÄFF

Den 4 och 5 Maj hade vi en lyssnarträff på Södra Björnöen. Konditionerna var väl inte de bästa men intressanta stationer i Zaire, Costa Rica, USA och Burundi loggades. En mer utförlig logg kommer i nästa Stunden som utkommer i början av Augusti.

RB

Sid 2

DX-STUNDEN är AROS DX CLUBS medlemstidning, som utkommer med ca 10 nr/år. Medlemsavgift i ADXC, 40 kronor för 1989, kan inbetalas på klubbens postgiro 12 67 72-3.

STOPPDATUM: näst sista tisdagen i månaden, dock ej maj och juli då det ej utkommer någon DX-STUNDEN.

EFTERTRYCK: tillåtes om källan angives.

HUVUDREDAKTÖR: Rolf Berglund
Allmogepl. 18
724 80 VÄSTERÅS

SPALTREDAKTÖRER

- SMÅTT & GÄTT: Rolf Berglund, Allmogepl. 18, 724 80 VÄSTERÅS
tel 021-355869 arb 021-322540
telefax 021-112490 R Berglund avd.BAP
- EE-NEWS och KLIPPT: Mikael Sjöberg, Kabelvägen 17, 730 60 RAMNÄS
tel 0220-35328
- NYBÖRJARSIDAN: Jacques de Laval, Trattbägarg. 4, 723 53 V-ÅS
tel 021-135716 arb 021-325319
- LOGGAT: Bernt-Ivan Holmberg, Osterbo, 730 75 MÖKLINTA
tel 0224-81111
- QSL-CUPEN: Lennart Weirell, Ringduveg. 38, 724 70 VÄSTERÅS
tel 021-357343 arb 021-328165
- UTILITY: Michael Persson, Lokförarg. 66, 722 33 VÄSTERÅS
tel 021-60857

FEM OCH EN HALV
Till sin hjälp har man av-
timme varje dag, från sex
på morgonen fram till halv
tolv, med start 8 maj.

Det handlar om nya Ra-
dio X på 89,6 MHz, en ny
rockradio för Storstock-
holm, som lovar att spela
allt från listpop via house
och blues till algerisk rai-
musik.

Bakom Radio X döljer
sig sex av "de yngre
rosterarna" på Sveriges Ra-
dio: Pontus Enhörning,
Håkan Persson, Nils Fa-
gerberg, Pär Fontander,
Lena Jordebo och Maths
Broborg.

ancerad datateknik, all
musik på CD-växlare (2 st
med plats för 60 CD:s på
varje) och diverse analoga
ljud lagrade digitalt på
DAT-bandspelare.

Detta ska i sin tur styras
från en tryckkänslig da-
taskärm.

Idén med Radio X, för-
utom att ge oss en bra ra-
dio, får man förmoda, är
att med hjälp av tekniken
frigöra tid och energi till
innehåll, teknik och distri-
bution.

M N

Son N
1/2 July 11
77200 5MB
1989
68301 HFS

MÅNADSMÖTE FÖR AROS DX-CLUB

Plats: Hos Markku på Storgatan, Hallstahammar

Tid: 16:00

Närvarande medlemmar: Rolf Berglund
Magnus Jespersion (sekr)
Markku Kivioja
Lennart Weirell (ordf)

- § 1 MÖTETS ÖPPNANDE
Ordföranden förklarade mötet öppnat.
- § 2 DX-ALLSVENSKAN
Markku hade lyssnat på RBI:s DX-program där det meddelades att ADXC ligger kvar på fjärdeplatsen.
- § 3 INFO FRÅN STIG GRANFELDT
Stig meddelade via Lennart att en ny klubblista är på gång. Dessutom att Ulf Andersson i Västerås är ny medlem i SDXF. Vi beslöt att sända ett provex av DX-Stunden till Ulf.
- § 4 INFO FRÅN FÖRBUNDET
Inte mycket nytt. Dock åker Lennart på styrelsemöte i Göteborg sista veckoslutet i maj.
- § 5 LYSSNARHELGEN PÅ BJÖRNÖN
Michael lät meddela via Rolf att det är OK med stuga 72 den 4-6 maj.
- § 6 KOMMANDE MÖTEN
Kommande möten är närmast 21.5 kl 16:00 hos Jacques och 17.9 samma tid hos Rolf.
- § 7 MÖTETS AVSLUTANDE
Ordföranden förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet

Radio Swedens chef avgår

Lars Hamberg, som häromåret utsågs till chef för Radio Sweden, riksradios utlandsprogram, har beslutat att lämna sin tjänst pga hälsoskäl.

Hamberg, som arbetat på radion i mer än 25 år, har fattat beslutet efter rekommendationer från läkare. Riksradios VD, Ove Joanson, beklagar i en kommentar Hambergs beslut.

Tjänsten som chef för utlandsprogrammen, som sänds på sju språk, kommer att utannonseras. Lars Hamberg, som startade programmet Ring så spelar vi och i 17 år varit radios distriktschef i Malmö, kommer att övergå till programverksamhet.

Frisad röst

■ Brita Brand på Radio Swedens spanska avdelning har världens mest populära kvinnliga spanskalande radioröst. Det är DX-organisationen Grupo de Acción Marpla DX i Mar del Plata i Argentina som har delat ut utmärkelsen efter en omröstning med lyssnare i hela Latinamerika.

Bland de manliga rösterna är Placido Arcos, också på Radio Swedens spanska avdelning, nummer 12 av 27.

Smått och gott

Rolf Berglund
Allmogepplatsen 18
724 80 Västerås

GREENPEACE RADIO "FORORENAR" ETERN ??

Vid nyåret startade Greenpeace radiosändningar på kortvåg som når över hela världen. Greenpeace program sänds varje dag över "SUPERPOWER - KUSW", en kortvågsstation i Salt Lake City i Utah i USA. Med en sändningsstyrka på 2,5 miljoner watt når KUSW:s signaler större delen av jordklotet. Förutom meddelanden från Greenpeace - organisationen sänder KUSW amerikansk rock- och popmusik.

Genom att sända över kortvåg når Greenpeace människor i Europa, Asien och Latinamerika. Programmen kan m a o även tas emot i länder där myndigheter kan vilja censurera eller på annat sätt kontrollera sändningar. Greenpeace-programmen produceras av Greenpeace USA och är ännu så länge på engelska. Planer finns för att sända på fler språk för att nå folk i fler länder. Frekvensen för "GREENPEACE RADIO" är 15650 MHz. Här kommer sändningstiderna i svensk tid:

Söndag	21.15;	Torsdag	20.30
Måndag	20.30;	Fredag	21.30
Tisdag	21.30;	Lördag	19.30
Onsdag	19.30.		

Träna din engelska lyssna på Greenpeace.

Den här artikeln har sänts in av LBH med telefax. Det är värt att påpeka att sändarens effekt är 100 kW och den via riktantenn utstrålade effekten kan nå upp till någon MW. Vi får dessutom förmoda att det är CET/SNT. Tack Lars för en kul artikel.

LASER 558 ANKRAR UPP

Radiofartyget LASER 558 kommer snart att vara ute i etern igen. De nya ägarna, ett brittiskt konsortium har engagerat 3 top-DJ's för sina px. Över de två 25 kW MV-sändarna kommer man att sända sitt gamla musikformat 24 h/

Landinspelade program kommer att varvas med direktsändningar från M/S Communicators tre egna studios. Med tre studios räknar man med att kunna sända trots eventuella embargo. /SKY/

PARIS CALLING

R France International är uppe i ett expansivt skede. Man har utökat sändningarna till Östeuropa med 8 h/dag, och med en femte tx i Moyabi (Gabon) ökas också sändningstimmarna mot Afrika. NHK reläer nu RFI px 6 h/dag för sändningar mot Asien och Stilla Havet. I Tokyo reläas RFI av kabelnät och FM stationer. En ny FM-station i Dakar (Senegal) skall reläa RFI och Afrique Nol px. På satellitfronten kommer man att återutsändas via en DBS från Juni. Till sist så har man nu börjat med ett EE px mot Indien kl 16.00-16.30 UTC på 21780 kHz. /MEDIA/

MER COLOGNE I ETERN

Deutsche Welle får under detta året fart på sin fjärde sändare i Portugisiska Sines. Relästationen i Rwanda var DW första relästation. Den måste nu moderniseras för att man där skall kunna fortsätta sin verksamhet. På Srilanka byggde man 1984 upp en relästation i Trincomalee. Problem med tamilsk gerilla samt försörjning har gjort att man hittills enbart kunna sända ca 10 h/dag. Inom en snar framtid beräknar man med att vara igång dygnet runt. DW utförde testsändningar via R Veritas på Filippinerna. Dessa avbröts då R Veritas ej kunde tillhandahålla ledig "airtime". Inledande undersökningar har dock påbörjats om en egen relästn på ögruppen för att då i förstas hand förbättra mottagningen i Ö Asien och Stilla Havet. DW har börjat sända i 11 mb, 11.00-12.00 UTC används 25740 kHz. /MEDIA och SKY/

Mera smått och gott hittar ni på

sidan åtta

Digital rockradio i egen kanal

Den här veckan startar Radio X – ett steg mot Sveriges första helt datoriserade radiostation.

Musiken är digitalt lagrad på kompaktskivor och band. Programledaren styr allt från en dator.

Av JAN MELIN

Modern rockmusik. Inga avbrott för väder- eller trafikinformation. Inte ens nyhetssändningar får störa musiken.

Och allt produceras i en datoriserad studio.

– En modern musikkanal ska använda modern teknik, säger Håkan Persson som är projektledare för Sveriges Riksradios nya experimentsändningar.

Allt styrs från personatorer och det mesta utom programledarens röst är digitalt lagrat.

Musiken finns antingen på kompaktskiva eller på digitala band som körs i en så kallad DAT-bandspelare.

Signaturer och ljudeffekter är inspelade på ett ännu mer sofistikerat sätt: De lagras direkt i datorminnen på hårddisk.

Musikregister

Per Löwemark är en av teknikerna på Radio X. Han har tillsammans med sina kolleger gjort ett datorregister över all musik som finns på trehundra skivor och band i Radio X eget arkiv.

Varje låt och ljudeffekt har sitt eget registerutrymme. Där finns låtens

namn, artist, speltid, uppgifter om Stim-ersättning, information om artisen och en kort presentation av låtens karaktär.

För varje sändning görs ett körschema. Direkt från datorskärmen plockar man fram låtarna och sorterar dem i rätt ordning. Läger i ljudeffekter och signatursnuttar. Allt detta lagras sedan i datorn.

Startknapp

När det är klart är det i princip bara att trycka på en startknapp så sänds hela programmet ut. Från början till slut.

Men så kommer inte Radio X att jobba.

– Vi sänder det mesta direkt med programledare i studion, berättar Håkan Persson.

– Initierade presentationer av låtarna och artisterna tycker vi är viktiga. Det gör man bäst i direktsändning.

När Håkan Persson är programledare sitter han framför en datorskärm. På den visas en lista över låtarna som ska spelas. Vill han ändra spelordning, lägga in ljudeffekter eller mixa in sin egen röst är det bara att peka på skärmen så styr datorn detta.

Kompaktskivorna finns samlade i tre skivväxlare

som liknar vanliga jukeboxar.

Under tiden en låt spelas från en växlare plockar datorn automatiskt fram nästa kompaktskiva och lägger den på plats.

Är det en låt som finns på DAT-band är det i stället en digitalbandspelare som ställs i startläge.

– En stor fördel med datorsystemet är att man slipper en massa trist administrationsarbete, säger Håkan Persson.

– Det tar ofta flera timmar efter ett normalt musikprogram att bara göra listor som ska skickas till Stim som betalar ut ersättning till artister och kompositörer.

Dessa listor görs nu helt automatiskt.

Slipper plocka

Teknikerna slipper också att plocka fram skivor och band från fodral, leta fram rätt låt, starta skivspelare eller bandspelare och förlyssna.

Radio X sänder över Stockholm på FM 89,6 MHz varje dag mellan klockan 06.00 och 11.30 fram till 15 juni.

Då ska projektet utvärderas för att se om den nya tekniken är något för Sveriges Riksradio att satsa på. □

QSL-CUPEN

Skriv
eller ring

Lennart Weirell
Ringduvegatan 38
724 70 Västerås
021 - 35 73 43

Hej!

Nu går vi in på upploppet för vårens QSL-Cup. Nästa redovisning som kommer fram på sommaren någon gång blir finalen för omgången, så glöm inte att skicka in era QSL-rapporter till mig för det ni har fått t.o.m 89-06-30. Det lutar åt att Markku tar hem sin andra raka Cup-seger, eller är det någon som har några oredovisade QSL som dyker upp till nästa nr? Efter MKHs säkra(?) ledning är det ganska hård strid om platserna som ni själva kan se i slutet av spalten. För övrigt kan nämnas att BIH nu har passerat 100 länder. GRATIS!

MONACO

TWR-1467 k MKH

NORGE

NRK Möre/Romsdal-630 k MSR

POLEN

R Polonia-1503 k b RB

SCHWEIZ

Swiss RI-9885 k MKH

SOVJETUNIONEN

R Tashkent-11785 k MKH

EUROPA

SPANIEN

REE-15395 k MKH

STORBRIANNIEN

BBC R Hereford-738 BIH
(SM1. GRATIS BIH!)

BBC R Cumbria-757 k LWV

DANMARK

R Denmark-15165 k MSR

FRANKRIKE

R France Alsace-1278 stc d MSR

GREKLAND

ERT Tessaloniki-11595 k LWV

ISLAND

Ríkisutvarpid-17558 k MKH

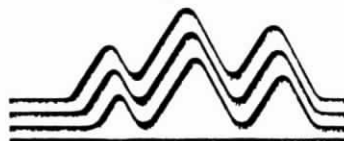
ITALIEN

RAI Rom-846 MKH

RAI Milano-900 MKH

RAI-7275 k MKH

RRS-9860 k RB

BBC Radio
Cumbria & Furness

North 95.6 MHz VHF 756 kHz MW
West 95.4 MHz VHF 1458 kHz MW
South 96.1 MHz VHF 837 kHz MW

Kendal 95.2 MHz VHF Windermer 104.2 MHz VHF

"Thank you for your reception report"

BBC R Furnes-837 k LWV

BBC R Ulster-1341 k MSR

CENTRALAMERIKA

COSTA RICA

R Impacto-5030 k d v BIH

CUBA

R Habana-9525 k MKH MSR

NEDERLÄNDSKA ANTILLERNA

RN-17605 k MKH

SYDAMERIKA

BRASILIEN

Radiobras-11745 k MKH

COLOMBIA

LV de Cinaruco-4865 stc d v LWV

FRANSKA GUYANA

RFI Montsinery-11670 k BIH

CLANDESTINE

LV del CID-9942

k d BIH LWV

CUBA INDEPENDIENTE Y DEMOCRÁTICA

¡LA RESISTENCIA ES EL CAMINO DE LA VICTORIA!

STÄLLNINGEN I CUPEN

1. Markku Kivioja (MKH) 124 p
2. Lennart Weirell (LWV) 56 p
3. Dan Olsson (DO) 55 p
4. Mikael Sjöberg (MSR) 42 p
5. Bernt-Ivan Holmberg (BIH) 41 p
6. Rolf Berglund (RB) 36 p
7. Magnus Jespersion (MJT) 31 p

Smått och gott från sid 8

COSTA RICA Den nya stationen *Radio for Peace Int* sänder nu också på 11 m.b. Här är tider och frekvenser som är möjliga här i Sverige: 14.00-16.00 2594S; 21.00-24.00 21560 (alt 2156S / Media); och 01.00-04.00 13663. /EA S
R Impacto har flyttat till 504S kHz. (ex 5030) /EA S

ECUADOR *R Catolica* har nyligen flyttat från 505S till 5030 kHz. /EA S

FILIPPINERNA *Radio Veritas* har kört igång sin 2:a 250 kW-tx i mars. Sänder nu EE 01.30-02.00 på 1536S och 15.00-15.30 på 15220. /Media

JORDANIEN En station som verkar vara svart (= verifierar ej) är *R Jordan*. Man sänder dock ett lättreporterbart program på följande tider: 05.00-14.15 på 1365S och 14.20-22.02 på 9560. /SKY

STORBRITANNIEN *BBC* ersätter 18080 med 17640 med början 09.00 från 1:a juni. /MEDIA

SYDAFRIKA *R RSA* sänder EE många timmar / dag här är schemat. 1536S kHz 18.00-19.00; 1779S 19.00-21.00; 2153S 11.00-12.00 och 18.00-19.00; 21590 11.00-16.00 och 19.00-21.00; 21670 14.00-16.00; samt på 25790 14.00-16.00. Det danska p:ret sänds 17.38-17.50 på onsdagar. /LBH

USA *WHSB* sänder nu reguljärt. 00.00-06.00 på 13760; 06.00-08.00 på 11980; 08.00-12.00 1785S; 08.00-20.00 945S (alt 949S); 12.00-14.00 11930; 14.00-24.00 1755S. /LWV

Ja det var allt för denna gång.
 Bidragsgivare och källor:

EA S = Eteraktuellt nr 5.
 LBH = Lars Beming, Heby
 LWV = Lennart Weirell, Västerås
 MEDIA = Media Network, R Nederlans
 SKY = Sky text-TV sid 307

73' de RB

EE-NEWS

Tid i UTC (-2h SST)

Michael Sjöberg
Kabelvägen 17
730 60 Rammas

EUROPA

Sovjetunionen:

Radio station Peace and Progress har engelska till oss här i Europa:

20.00 - 20.29 på 263 kHz

21.00 - 21.29 på 15240b, 11980b, 9550b, 9820b, 7140a, 7215a, 7340, 7360a, 7420b, 6145a, 4795a och 1386 kHz

a Gäller 26 mars till den 6 maj. b Gäller 7 maj till den 2 september.

/MSR

STILLA HAVET

KTWR på ön Guam sänder engelska till:

Fjärran Östern:

08.05 - 09.30 på 11805 kHz

DX-program: Pacific DX Magazine 08.45-09

Adress: Trans World Radio - KTWR

P.O. Box CC

Agana

Guam 96910

USA

/MSR

MELLERSTA ÖSTERN

Iran:

Voice of the Islamic Republic of Iran sänder till Europa:

19.30 - 20.30 på 9022 och 6035 kHz

Adress: IRIB, Voice of the Islamic Republic of Iran, External Service
P.O. Box No. 3333, Tehran, Iran.

/MSR

CENTRALAMERIKA

Bonaire:

Trans World Radio sänder på ee till Nordamerika och Karibien:

03.00 - 05.30 på 9535 kHz (Sö o. MÅ)

03.00 - 04.00 på 9535 kHz (TI-LÖ)

11.10 - 12.55 på 11815 kHz (MÅ-FR)

11.10 - 13.52 på 11815 kHz (SÖ)

11.10 - 14.05 på 11815, 15345 och

11930 kHz (LÖ)

73 de MSR

/MSR

DX-ALLSVENSKAN 88/89

Den tredje omgången i DX-Allsvenskan kan nu äntligen redovisas. HKVK lag 2 har återigen avancerat och nu tagit ledningen. ADXC gjorde en stark omgång och tog en 2:a plats i etappen men ligger kvar 4:e platsen i tabellen. Längre ner i tabellen skedde vissa omkastningar. Bäste individuella poängplockare i omgången blev Markku med 68 p.

Resultat efter 2:a omgången:

Placering	Lag	Kvot-poäng	Bonus	Total-poäng
1 (2)	Halmstad KVK lag 2	26,33	10	107,58
2 (1)	Murgrönans DXK	13,75	1	96,33
3 (3)	Malmö KVK lag 1	16,0	5	82,0
4 (4)	Aros DX Club	23,6	7	67,85
5 (5)	Halmstad KVK lag 1	7,25		33,75
6 (8)	KMB	14,67	3	33,34
7 (6)	Malmö KVK lag 2	13,0		32,0
8 (7)	Radioföreningen i Karlstad	8,33		26,0
9 (10)	DXC Lundensis (r)	7,5		16,83
10 (9)	Tibro DXK	2,25		11,67

Siffrorna inom () markerar placering efter 2:a omgången.

"Skytteligan":

1. Christian Schell, HKVK lag 2	107 p
2. Jan Thörnblom, MKVK lag 1	105 p
3. Arne Åberg, HKVK lag 2	103 p
4. Roland Strid, MDXK	74 p
5. Dan Olsson, MKVK lag 1	71 p
? Markku Kivioja, ADXC	68 p
? Bernt-Ivan Holmberg, ADXC	55 p
? Lennart Weirell, ADXC	51 p
? Mikael Sjöberg, ADXC	45 p
? Magnus Jespersen, ADXC	24 p

Den 4:e etappen är redan avslutad och inrapporterad. ADXC har gjort ungefär samma insats som under etapp 3, så ADXC kommer förmodligen att sluta på 4:e plats i DX-Allsvenskan 88/89.

/LWV 89-05-12/

BFBS GERMANY.

På många ställen i norra och mellersta Västtyskland hörs de brittiska militärernas station BFBS på FM. Ja man hörs från Maastricht i södra Holland till Berlin. BFBS står för British Forces Broadcasting Service och finns runt om i världen där brittiska trupper finns stationerade. Det började i mycket blygsam skala 1943 i Algeriet med testsändningar med hjälp av en radiosändare som erövrats från tyskarna under kriget. Till Tyskland kom BFBS först sommaren 1945.

Från Hamburg till Köln.

Man började i Hamburgs konserthus, Musikhalle, som hade klarat sig undan bombningarna. BFN, som man då kallade sig, sände på mellanväg 274 meter och hördes över stora delar av Europa. Så småningom kom man här upp i 200 anställda som mest och hade till och med en egen symfoniorkester. Men när de brittiska styrkorna drogs tillbaka väster om Rhen följde BFN med och flyttade till ett nytt högkvarter i ett par villor i Köln där man finns än idag. 1953 flyttade man hit och några år senare hade man flyttat över alla sina sändningar till FM-nätet.

Lokala program.

Idag finns det inga brittiska militärer stationerade i Köln men BFBS finns kvar. Det är mest praktiskt så eftersom Köln är Västtysklands radiohuvudstad med flera radiostationer vars medarbetare ofta anlitas av BFBS. Men det finns också lokala studios i Bielefeld, i Rheindahlen och i Väst-Berlin. På morgnarna sänder Berlin ett eget lokalt program.

BFBS Germany som man kallar sig får också en hel del program från högkvarteret i London. Dels via band men också via egen mikrovågslänk. Via den länken kommer också material för de små lokala TV-sändare avsedda för den brittiska militären.

En länk hem.

BFBS syfte är att underhålla, informera och utbilda och vara en förbindelse med hemmafronten.

Engelsmän är öbor, kanske lite isolerade och dälga på språk. Känner sig ensamma utspridda ute i världen. Ofta är det unga familjer, där frun måste stanna hemma med barnen. Då kan det vara skönt att ha en radiostation som talar engelska och som förstår den situation lyssnaren befinner sig i utomlands. Rösterna på radion blir som gamla vänner.

Det märks också i programmen att de vänder sig till en yngre publik. Det är mycket av dagens populärmusik och stilen är mycket informell och avspänd. BFBS är en mycket lättlyssnad station till skillnad mot många tyska radiostationer som fortfarande är mer strikta och allvarliga. Och det gör att även tyskarna lyssnar.

De som arbetar på stationen är verkliga radioproffs och till skillnad mot amerikanska motsvarigheten, AFN, är det inga militärer anställda på stationen. Till detta kommer en rad frilansare.

BFBS har blivit lite av en skola för radiofolk. Många av de kända rösterna i engelsk radio idag har en gång börjat på BFBS. Så missa inte BFBS om du åker till Tyskland och tycker om bra radio.

Göran Lindemark.

TROPIK-BÅNDS-LAND

Indonesien

Som redan ett snabbt ögonkast på kartan antyder sträcker sig Indonesiens mer än 13.600 större och mindre öar över ett väldigt område mellan Stilla Havet och Indiska Oceanen. Ca 150 miljoner människor lever där. Mestadels malajer, ca 4 miljoner kineser och ett mindre antal Indier och europeer. Det gemensamma språket är "Bahasa Indonesia". Engelska och holländska används i affärslivet. Dessutom finns det dussintals malajiska dialekter. Befolkningstätheten på de enskilda öarna är mycket varierande. Java med 500 invånare per kvadratkilometer tillör jordens tätast befolkade områden, medan Borneo med en täthet av ca 1 invånare per kvadratkilometer till stora delar är helt folktomt.

Indonesiens övärld utgör resterna av en landbro mellan Australien och den asiatiska kontinenten. Bara på Java finns ca 30 verkamma vulkaner. Bergen är upp till 5.000 m höga. Klimatet uppvisar kraftiga kontraster. Den torra östmonsunen råder i de östra delarna, medan den fuktiga västmonsunen dominerar i väster. Följaktligen finns det i öster savanner, busk- och grässtäpper. I väst däremot typiska tropiska regnskoogar, såvida de inte redan trängts tillbaka av odlad mark.

I Indonesien fanns redan relativt tidigt en hög kultur som hämtats från Indien under det första århundradet efter Kristi födelse. Det första indonesiska storriket uppstod på 600-talet. Under 1400-talet skedde Indonesiens islamisering som den gången motstods blott av Bali och Lombok. Även idag tillhör stora delar av befolkningen Muhammads lära. Under kolonialtiden stod landet i stor utsträckning under holländskt inflytande. Under andra världskriget slogs japaner och engelsmän mot varandra på öarna. 1949-12-28 erkändes republiken Indonesien, men inte ens idag har det politiska lugnet infunnit sig. Amnesty International räknar Indonesien till de länder som har flest politiska flyktingar.

Fastän det fortfarande är ett u-land räknas inte Indonesien till världens fattigaste länder. Befolkningens behov av baslivsmedel är till fullo täckt. Indonesien är till stor del ett jordbruksland. En lokal industri håller dock på att utvecklas varvid de egna oljefälten kommer att spela en betydande roll. Även när det gäller mineraler är Indonesien ganska väl försett. Förutom stora mängder tenn har även koppar, mangan och järnmalm påträffats, liksom diamanter och andra ädelstenar.

Men nu till landets radio, som i förbigående sagt är ett helt specialområde för sig. Först något om dess organisation som inte är så enkel:

Radio Republik Indonesia (RRI) i Djakarta är den centrala instansen och sänder program över hela landet. De har också hand om utlandsprogrammet.

RADIO REPUBLIK INDONESIA
VERIFICATION CARD

Dear Mr. Lennart Weirall

This is to verify your report dated 11th November 1966 on our programme broadcast on the frequency of 4.775 KHz. Thank for listening.

Sincerely,
[Signature]
Station Manager

PROGRAMME	FREQUENCIES	22.00-01.00 (G.M.T)	05.00-08.00 (G.M.T)	10.00-17.00 (G.M.T)
National	11.800 KHz	X	X	XX
	11.770 KHz	X	X	XX
	9.880 KHz	X	X	XX
	7.270 KHz	X	X	XX
	6.045 KHz	X	-	X
	4.775 KHz	X	-	X
	3.277 KHz	X	-	X
	999 KHz	X	-	X
	100 MHz	X	X	X
	104 MHz	X	X	X
Metropolitan	105 MHz	X	-	X
	1.215 KHz	XXX	XXX	XXX
	1.332 KHz	XXX	XXX	XXX
	103 MHz	XXX	XXX	XXX
	93 MHz	XXX	XXX	XXX

Note: X = On air
XX = to 18.00 GMT only
XXX = 24 Hours
- = off air

Language: Indonesia

Så lång är allting bra. Nu blir det emellertid lite svåröverskådligare.

RRI sänder ut regionalprogram i fem regioner:

RRI Nusantara Satu i Medan för Sumatra med sändare i Banda Aceh, Bengkulu, Bukittinggi, Jambi, Padang, Palembang, Pekanbaru och Sibolga.

RRI Nusantara Dua i Yogyakarta för Java och Bali med sändare i Bandung, Bogor, Cirebon, Denpasar, Jember, Madiun, Malang, Purwokerto, Semarang, Singaraja, Sumenep, Surabaya och Surakarta.

RRI Nusantara Tiga i Banjarmasin för Kalimantan med sändare i Palangkaraya, Pontianak och Samarinda.

RRI Nusantara Empat i Ujung Padang för Sulawesi och Timor med sändare i Dili, Ende, Gorontalo, Kendari, Kupang, Mataram, Manado och Palu.

RRI Nusantara Lima i Jayapura för Maluku och Irian Jaya med sändare i Ambon, Biak, Fak-Fak, Manokwari, Nabira, Serui, Sorong, Ternate och Wamena.

Det är emellertid inte säkert så att de nämnda sändarna alltid sänder det aktuella regionalprogrammet utan de verkar ha stor frihet att själva välja sina program. Vilka kriterier som används för att avgöra när regionalprogrammet ska överföras är omöjligt att finna ut, bl.a. p.g.a. de svåra mottagningsförhållandena.

Redan med de nu nämnda stationerna har en DX-are en hel del att lyssna på, men detta är långt ifrån allt man kan höra från Indonesien.

Det finns t.ex. sändare för olika förvaltningsområden och -distrikt, t.o.m. sändare som betjänar enskilda städer. Många universitet driver sina egna stationer liksom militären och sist men inte minst finns det kommersiella mellanvägsstationer. Det går inte att här berätta om alla i detalj. Den som vill ha mera upplysningar hänvisas till WRTH.

Men nu äntligen till mottagningsmöjligheterna. Utlandsprogrammet från RRI i Djakarta - Voice of Indonesia - kan ibland höras här. Sändningstider och -frekvenser kan du söka i senaste sändningsschema.

VOICE OF INDONESIA

THE OVERSEAS SERVICE OF RADIO REPUBLIK INDONESIA

LANGUAGE	G.M.T./U.T.C.	W.I.T
English	(I) 01.00-02.00	08.00-09.00
	(II) 08.00-09.00	15.00-16.00
	(III) 15.00-16.00	22.00-23.00
Indonesia	(I) 02.00-03.00	09.00-10.00
	(II) 12.00-13.00	19.00-20.00
Malaysian	09.00-10.00	16.00-17.00
Mandarin	10.00-11.00	17.00-18.00
	11.00-11.30	18.00-18.30
Japanese	11.30-12.00	18.00-19.00
French	13.00-14.00	20.00-21.00
Arabic	14.00-15.00	21.00-22.00
German	15.00-17.00	23.00-24.00
Spanish	17.00-17.30	00.00-00.30
Frequencies	11.790 KHz = 25.4 m	
	15.150 KHz = 19.8 m	

Den här artikeln ska i första hand handla om mottagning av indonesiska lokalstationer på tropikbanden.

Först något om förutsättningarna. För att kunna bedriva meningsfull Indonesien-DX-ing måste man först och främst ha en bra mottagare och -viket kanske är ännu viktigare - en hyfsad antenn. Man måste ha klart för sig att det gäller signaler som färdats över nästan hela jordklotet och som kommer från sändare med i bästa fall en effekt på 50 kW. Tro alltså inte att det bara är att slå på radion och stationerna ska ramla in dussinvis. Indonesien-lyssningen hör till de mest krävande DX-områdena överhuvudtaget och man bör ha en viss erfarenhet av tropikbands-DX-ing innan man kan förvänta sig fullt utbyte. Om man sitter dagligen och lyssnar och inte hör någonting kan man annars snabbt tappa lusten.

Vad ska man då ha för mottagare för att kunna höra Indonesien? Den måste naturligtvis ha god känslighet och selektivitet och vara bra vad gäller korsmodulation (även med längre antenner). En exakt frekvensavläsning är däremot inte ett absolut krav. Med risk för att bli påhoppad av en rad DX-are vill jag påstå att de flesta bärbara transistormottagare inte är så lämpliga. Det är däremot de modifierade FRG-modellerna, den likaså modifierade R-1000, alla Drakes modeller, de gamla Trio-apparaterna, NRDS15, NRDS05, R-70, R-71, ICF 6800 och de flesta surplusmottagare typ Collins m.m.

Ännu viktigare är dock att ett spetsat öra och ett par års erfarenhet ger mer än en å två S-enheter i signalstyrka. Lägga därtill gärna en portion tålamod, mina vänner!

När kan man då höra indonesiska stationer? I princip bara under vinterhalvåret. Detta p.g.a. att tropikbandsignalerna som bekant behöver mörker längs sin väg. En mörkerzon mellan Asien och Europa existerar på vintern endast halvvägs. Den bästa perioden hos oss för indoneserna börjar ca kl 1400 UTC och slutar framåt 1700 UTC då alla stationer stänger (bortsett från speciella tillfällen som vid 3000-årsdagen av någon religiös persons födelse).

När nu solfläckstalet åter närmar sig ett minimum borde mottagningsförhållandena under kommande år förbättras. Man bör dock inte glömma att det också under de tidiga morgontimmarna från 0000 UTC är möjligt att höra asiatiska stationer. Under de senaste åren har dock inte så många indoneser hörts då, men väl en rad kineser.

Var ska man då börja med Indonesien-DX-ingen? Under de senaste 3-4 åren kunde man vara säker på att RRI/Medan gick på 4764 kHz, men där har saker och ting hänt. RRI/Ujung Pandang på 4719 kHz är nu den station som hörs bäst. Här följer en tabell över indoneser som hörts i Mellaneuropa. Extremkonditioner och tveivelaktiga loggningar har uteslutits.

kHz	kW	Station	UTC
3225	10	RRI/Tanjung Pinang	1000-1520
3232	10	RRI/Bukittinggi	1100-1600
3395	10	RRI/Tanjungkarang	0855-1600
3905	50	RRI/Banda Aceh	1000-1600
3960	10	RRI/Palu	0900-1520
4002	10	RRI/Padang	0855-1600
4719	50	RRI/Ujung Pandang	0800-1520
4764	50	RRI/Medan	1000-1700
4774	50	RRI/Jakarta	-1700
4856	10	RRI/Palembang	0900-1600
5046	20	RRI/Yogyakarta	0955-1700

Nyborjare bör i första hand försöka sig på de understrykna frekvenserna.

Den här listan är inte på något sätt komplett. Vid Indonesien-DX-ing måste man vara beredd på allt möjligt. Det kan gå dagar utan att man hör något annat än brus och RTTY, och så helt plötsligt rattar man förbi en indones i tron att det var en ryss.

Hur känner man nu igen de indonesiska stationerna? Man kan med stor säkerhet utgå från att det under de sista 15-30 minuterna spelas koranmusik. Därefter följer för det mesta stationsanrop varefter man avslutar med melodin "Love Ambon". Den som hört den låten en gång lär inte glömma den i första taget.

Nu börjar väl de ivrigaste redan fråga om QSL-en från Indonesien. Detta är verkligen ett kapital för sig själv.

Såvitt jag vet är RRI/Jakarta och RRI/Medan de enda stationer som helt säkert svarar på korrekta rapporter. Hos övriga stationer kan man inte ens vara säker på att det finns någon medarbetare som förstår engelska.

Pro Mr. Lemart Weira
Kuala Lumpur.

VERIFICATION CARD

We gratefully acknowledge your reception report of our Station "RRI Nusantara I Medan"

Frequency : 4765 kHz
date : 16th Feb. 1982
Time : 1532-1600 GMT

RRI Nusantara I Medan
Seksi Chf :
MUSAN I
PUSAN I
CORNELL R.H. TOBIANG
NIP 050012981

Olika DX-klubbar har därför kommit ut med tryckta rapportblanketter på indonesiska. Där behöver man bara kunna fylla i programdetaljer etc. Jag vet inte vad dessa blanketter ger för svarsprocent, men själv håller jag fortfarande på handskrivna rapporter på engelska. Endast de större stationerna känner till IRC. I Skandinavien använder många DX-are ostämplade indonesiska frimärken. Små souvenirer som vykort, kort på sig själv eller lyssnarhörnan o.s.v. kan ibland medföra smärre underverk. Jag vill dock avråda från den nya ovanan från USA att bifoga en dollarsedel med rapporten. Jag anser det vara dålig stil, men var och en får väl bilda sig en egen mening om den saken. Jar är nämligen rädd för att det kan leda till att endast "dollar-rapporterna" besvaras medan de DX-are som inte har så stora ekonomiska tillgångar kan titta i skyn efter sina QSL.

För Indonesien gäller i ännu högre grad vad som gäller i all annan DX-ing: Skicka endast korrekta rapporter och gör dem så personliga som möjligt. Kräv aldrig ett QSL, be bara snällt om det! Glöm inte att det inte betyder ett fan för RRI/Palembang om då hörs i Kråkmåla med QRK 3.

Det för mig till nästa punkt. På många stationer i Sydostasien är koder som SIN-PO, SINFO och Q-koderna fullständigt okända. Beskriv därför hellre mottagningskvaliteten i ord.

Min erfarenhet säger mig att bandrapporter inte är något att ha i det här sammanhanget. På tre kassetter under Indonesiensåsongen 82-83 kom inte ett enda svar. Det är emellertid möjligt att de fastnat hos tullen eller på posten. Kanske borde man försöka med att skicka kassetterna rekommenderade.

Jovisst innan jag glömmet det: Som adress räcker det med t.ex. Radio Republik Indonesia, Studio Medan, Medan, Indonesien, d.v.s. helt enkelt stadens namn. Enligt vad som framkommit fungerar posten i Indonesien tämligen bra.

Artikeln är hämtad ur Kurier nr 23-24/1983 och översatt och bearbetad av Hans Gross och Göran Eriksson. Den har tidigare publicerats i Eter-Aktuellt nr 1/85. Illustrationerna har jag själv bidragit med.

För att få en uppfattning av vad som kan höras och vilka stationer som kan verifiera har jag gått igenom Eter-Aktuellt senaste 2 årgångar, dvs EA 5/87 - EA 4/89, och listat indonesienstationer i KVÖ och QSL-P. Jag har delat upp dem i 8 grupper: 1 Sumatra, 2 Java, 3 Kalimantan, 4 Sulawesi, 5 Bali och små Sundaöarna, 6 Östtimor, 7 Moluckerna och 8 Väst-Irian.

1 Sumatra

2433 RRI Palembang	
3232 RRI Bukittinggi	
3265 RRI Bengkulu	QSL
3395 RRI Tanjungkarang	QSL
3460 RPDT2 Langsa	
3904 RRI Banda Aceh	
4003 RRI Padang	QSL
4764 RRI Medan	QSL
4856 RRI Palembang	QSL
4911 RRI Bukittinggi	
4927 RRI Jambi	QSL
4955 RRI Banda Aceh	QSL
5256 RRI Sibolga	QSL
5894 RRI Pekanbaru	

2 Java

2307 RRI Jakarta	QSL
2376 RRI Surabaya	QSL
2390 RRI Cirebon	
2472 RRI Purwokerto	
3205 RRI Bandung	QSL
3277 RRI Jakarta	
3380 RRI Malang	
3935 RRI Semarang	QSL
3976 RRI Surabaya	QSL
4699 R KIP Surabaya	QSL
4774 RRI Jakarta	QSL
4932 RRI Surakarta	QSL

5046 RRI Yogyakarta	QSL
6045 RRI Jakarta	
7270 RRI Jakarta	
9680 RRI Jakarta	QSL

3 Kalimantan

3250 RRI Banjarmasin	
3325 RRI Palangkaraya	
3345 RRI Pontianak	QSL
3447 RRI Pontianak	
3996 RRI Pontianak	

4 Sulawesi

2490 RRI Ujung Padang	
3215 RRI Manado	
3960 RRI Palu	
4000 RRI Kendari	QSL
4719 RRI Ujung Padang	QSL
4753 RRI Ujung Padang	QSL
4902 RRI Gorontalo	

5 Bali och Små Sundaöarna

2492 RRI Matram	
2905 RPDT2 Ngada	
3385 RRI Kupang	
3495 RRI Denpasar	

6 Östtimor

2456 RRI Dili	
---------------	--

7 Moluckerna

3241 RRI Ambon	
3345 RRI Ternate	

8 Väst-Irian

3986 RRI Manokwari	QSL
4607 RRI Serui	QSL
4871 RRI Wamena	QSL
4875 RRI Sorong	
5044 RRI Yapapura	
5501 RRI Biak	QSL
6070 RRI Yapapura	
6127 RRI Nabire	QSL

Det blev 43 stationer och av dessa har 22 verifierat.

/LWV 89-05-08/

	DEPARTEMEN PENERANGAN R. I. RADIO REPUBLIK INDONESIA STASION PEKANBARU <small>JALAN N. H. JANDA No. 28</small>		P. O. BOX 11180 21002
	464 / 1.9 / 1982.		
			KEP. DA. YUM. SDC. LINDUNG KORBAN 42 TAHUN HETI 1945 KUALA TUNGGU C. H. 1982
DINAS			6

Artikeln är hämtad ur Kurier nr 23-24/1983 och översatt och bearbetad av Hans Gross och Göran Eriksson. Den har tidigare publicerats i Eter-Aktuellt nr 1/85. Illustrationerna har jag själv bidragit med.

För att få en uppfattning av vad som kan höras och vilka stationer som kan verifiera har jag gått igenom Eter-Aktuellt's senaste 2 årgångar, dvs EA 5/87 - EA 4/89, och listat indonesienstationer i KVÖ och QSL-P. Jag har delat upp dem i 8 grupper: 1 Sumatra, 2 Java, 3 Kalimantan, 4 Sulawesi, 5 Bali och små Sundaöarna, 6 Östtimor, 7 Moluckerna och 8 Väst-Irian.

1 Sumatra

2433 RRI Palembang
 3232 RRI Bukittinggi
 3265 RRI Bengkulu QSL
 3395 RRI Tanjungkarang
 3460 RPDT2 Langsa
 3904 RRI Banda Aceh
 4003 RRI Padang QSL
 4764 RRI Medan QSL
 4856 RRI Palembang QSL
 4911 RRI Bukittinggi
 4927 RRI Jambi QSL
 4955 RRI Banda Aceh QSL
 5256 RRI Sibolga QSL
 5894 RRI Pekanbaru

2 Java

2307 RRI Jakarta QSL
 2376 RRI Surabaya QSL
 2390 RRI Cirebon
 2472 RRI Purwokerto
 3205 RRI Bandung QSL
 3277 RRI Jakarta
 3380 RRI Malang
 3935 RRI Semarang QSL
 3976 RRI Surabaya QSL
 4699 R KIP Surabaya QSL
 4774 RRI Jakarta QSL
 4932 RRI Surakarta QSL

5046 RRI Yogyakarta QSL
 6045 RRI Jakarta
 7270 RRI Jakarta
 9680 RRI Jakarta QSL

3 Kalimantan

3250 RRI Banjarmasin
 3325 RRI Palankaraya
 3345 RRI Pontianak QSL
 3447 RRI Pontianak
 3996 RRI Pontianak

4 Sulawesi

2490 RRI Ujung Padang
 3215 RRI Manado
 3960 RRI Palu
 4000 RRI Kendari QSL
 4719 RRI Ujung Padang QSL
 4753 RRI Ujung Padang QSL
 4902 RRI Gorontalo

5 Bali och Små Sundaöarna

2492 RRI Matram
 2905 RPDT2 Ngada
 3385 RRI Kupang
 3495 RRI Denpasar

6 Östtimor

2456 RRI Dili

7 Moluckerna

3241 RRI Ambon
 3345 RRI Ternate

8 Väst-Irian

3986 RRI Manokwari QSL
 4607 RRI Serui QSL
 4871 RRI Wamena QSL
 4875 RRI Sorong
 5044 RRI Yayapura
 5501 RRI Biak QSL
 6070 RRI Yayapura
 6127 RRI Nabire QSL

Det blev 43 stationer och av dessa har 22 verifierat.

/LWV 89-05-08/

DEPARTEMEN PENERANGAN R. I.
RADIO REPUBLIK INDONESIA
 STASION PEKANBARU
 JALAN H. H. MUHAMMAD No. 22

464 / 1.9 / 1982

KUPANG, Y.M.
 04.10.1982
 42 PARAH TELUK SUKSES / 1741 KILG. 10
 KUALA THOROH (15.15.1982)

DEPARTEN PENERANGAN
 R. I.
 PEKANBARU

DINAS

RADIO ÅLAND PÅ 91,3 MHz.

Den svensksändande utländska radiostation som ligger närmast Sverige är Radio Åland i Mariehamn. Det är en lokalradiostation som tillhör den finska rundradion, Ylesradio. Men Ålands befolkning på 24.000 invånare är helt svenskspråkig och deras egen radiostation, Radio Åland sänder enbart på svenska.

Självstyrande ögrupp.

Åland intar en särställning inom Finland och har visst självstyrelse och en egen flagga. Älänningarna är väldigt nogga med att bevara sin svenskhet och är närmast allergiska mot det finländska språket. Vilket återspeglar sig i radio och TV-utbudet på öarna. Dessa frågor handhas gemensamt av finska rundradion och de lokala myndigheterna. Innan man tillät en radiosändare med finländska program såg man till att först få fem svenskspråkiga sändare. I Smedsböle norr om Mariehamn finns 6 FM-sändare på vardera 10 kilowatt. De sänder ut finlands radios svenska riksprogram, finska P1 och Sveriges Radios P1, P2 och P3. Och så har Radio Åland en egen sändare på 91,3 MHz. Men eftersom Radio Åland bara sänder ett par timmar om dagen så återutsänds här för det mesta det finska riksprogrammet på svenska.

Flott radiohus.

Radio Åland har ett nytt eget radiohus som verkar vara något överdimensionerat för den korta sändningstiden. Men det finns plats att sända TV från huset också. Men någon lokal TV-station finns ännu inte.

Sammanlagt är ett 20-tal personer

anställda här. Och verksamheten kostar omkring 12 miljoner kronor, men då ingår driften av de 6 FM-sändare och även de 2 TV-kanaler som återutsänder Sveriges Radios program och svenskspråkiga program från Finland.

Radio Åland försöker att hålla en hög programstandard och lägger ner stor energi på de enskilda inslagen. Något enkelt plattvänderi kan det inte bli fråga om menar Pernilla Cammert, redaktionschef.

– Vi gör inte program för att fylla ut tomrum.

Närradio kommer?

Stationen har börjat att samarbeta med föreningslivet på ön, men på radion Ålands villkor. Politiska och religiösa föreningar får då inte förekomma. Därför pågår nu en diskussion om att starta en ny kanal, liknade svensk närradio, där föreningarna själva får stå för programmen.

Några privata kommersiella radiostationer som på det finska fastlandet finns inte på Åland, befolkningsunderlaget är troligen för litet.

Ett par detaljer på slutet som handlar om nyhetsändningarna. För tillfället experimenterar man med att stå upp och läsa nyheterna, för att man tror att uppläsaren gör det mera naturligt så. Sedan länge sänds kvällens nyheter i repris morgonen därpå. Detta för att bönderna som är i ladugården på kvällen ska kunna höra nyheterna i köket på morgonen. Försök att ändra på detta har utlöset stora protester från lyssnarna.
Göran Lindemark.